

Berta Svensson
Mörå. Född 1859.
Listers hd.

2596

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Goenissen.

I Matsa Niess Svennas gården här i Mörå fanns det en massa förr. Där hade de en goenisse också. I bland kallades han för tomtgubben. Honom gav de gröt och mjölk förr julakvällen. Det var för att han skulle hjälpa dem sedan under året.

Jag had en kusin, som var på den gården en tid. En natt låg han och rökade. Då fick han plötsligt höra något väsen ute på gården. Och då han såg ut genom fönstret, fick han på gården se en vagn förspänd med två hunnar. Vad det var för skit, visste han inte, men han blev så rädd.

Berta Svensson
Mörnum. Född i
Mörnum 1852.
Listers hd.

2596

Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hugga för knarren.

När de fick ont i ett knä, hade de fått knarren i knäet. Det botades på följande sätt: Den sjuke skulle sitta på dörrtröskeln och sträcka fram benet, som han hade ont i. Tre spånor skulle läggas på knät och ovanpå spånorna tre halnstrå. Den som skulle bota honom skulle så säga: "Jag hugger dig!" --- "Vad hugger du mig för?" --- "För knarren och parren och senabråket." Sen skulle han hugga tre gånger med en kniv på stråna, och den sjuke var bra. Den gamle mämde-
mannen i Mörnum gjorde så med många, som kom och jämrade sig.

Berta Svensson
Mörnum. Född i
Mörnum 1852.
Listers hd.

2596

Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om någon blivit gastakryst.

Om någon blivit gastakryst, skulle han gå bort och
göra ett kors i dörrhålet. Först sträcka ut armarna åt sidorna i dörr-
hålet och sen uppifrån och ner till tröskeln.

Berta Svensson.
Mörrum. Född i
Mörrum. 1852.
Listers hä.

2596

4.
Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

UNIVERSITETS
FOLKLIVSARKIV

Märken i askan julnatten.

Julkvällen skulle de sopa askan i spisen riktigt jämt. Sen när de kom upp på morgonen, var de så kvicka titta i askan. Var där märke efter en djurfot och spåret var vänt utåt, skulle någon i huset dö under året. Var det vänt inåt, skulle en födas i huset under året.

Berta Svensson
Mörrum. Född i Mörrum
1852. Listers hd.

2596

5
Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

Bota mot dödsmanusmodet.

Det var förr en sjukdom, de kallade för dödsmanusmodet.

Man hörde ofta, att de råkat ut för dödsmanusmodet. En gammal barnnor-
ska från Hästeryd kunde bota för dödsmanusmodet. Hon svepte in en ull-
sax i en handduk. Sen snodde hon detta 3 gånger runt huvudet, 3 runt
bröstat, 3 runt livet och 3 runt benen. Om saxen gled ur handduken vo-
ro de mycket svårt angripna. Men bra blevo de.

Berta Svensson

Mörrum. Född 1859.

2596

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

(Listers hd.

Nya tiden.

En visa, som Berta Svensson lärt som flicka
av gamla goda vänner, som nu äro döda.

1. Vad vill den nya tiden?

Jag undrar vart det bär.

Nu kvinnan uti tiden

och pärleskrud sig klär.

Hon hämmar själva blodet

med snörliv brosch och mer.

Blott för att följa modet,

som nya tiden ger.

2. Visst lyser hon i salen

och nigar rätt gevalt

och dansar uppå balen,

men det är ändå allt.

Vad tåler väl den handen,

som bävar för en nål

2596

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

och än den köpta tanden,
som ej en brödbit tål.

3. Hon skall ej mera sträva
i slöjd sin morror lik.
Ja, spinnia, sy och väva,
det tillhör blott fabrik.
Hon inga sysslar skaffa,
som håller kroppen sund.
Om vintern drickes kaffe,
om sommarn drickes brunn.

4. För 70 år tillbaka,
jag minns det som i går.
Jag lärde brygga, baka
vid mina 15 år.
Då fanns ej smink på ytan
utav min friska kind.
Men smet jag mig av grytan,
det gjorde ingenting.

Berta Svensson
Mörnum. Född i
Mörnum 1852.
Listers hd.

2596

Upptecknat av
Olle Thulin
Sept. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vaggvisa.

Den här visan brukade Berta Svensson sjunga för sina barn:

Skatan sitter på taket
o talar med sina små döttra.
Var ska vi flyga till vintern?
Vi frysa om våra små föttra.

Vi ska flyga till Danmark
o köpa skor för en halver mark.
Trin tron tre pepparkorn.
Katten blåser uti silverhorn.

Iganet gick uppå ängen o slog.
Kan aldrig tro, hur det fäktades.
Kråkan hon räfsade, o kajen hon drog
O lille kisse nisse han körde.

/Iganet namnet på ekorre./

Register :

2596

9

Goemissen

sida: 1.

Hugga för 'knarren'

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2

'Gästkrust.'

3

Märken i olika gulvatten.

4

Bota mot 'Lödmanuset'

5

Visa: Vad vill den nya tiden? Jag undrar vad det blir... 6-7.

Lappia: S'katou sitter på taket.....

8